

VÝROČNÍ KONFERENCE MEZINÁRODNÍHO VÝBORU ICOM – ICDAD, ŠVÝCARSKO, ZÜRICH

Ve dnech 17.–22. září 2013 jsem uskutečnila služební cestu na Výroční konferenci mezinárodního výboru ICOM – ICDAD (Mezinárodní výbor pro umělecká řemesla a design).

Hostitelskou organizací bylo Schweizerisches Nationalmuseum, Landesmuseum v Zurichu, organizační přípravy realizovala monica Bilfinger z Bundesamt für Bauten und Logistik v Bernu. Konference se zúčastnilo 37 kurátorů ze 14ti zemí světa. Téma konference bylo „Decorative Arts and Design as Expressions of National and Cultural Identity“. Mimo toto téma byly předneseny další pozoruhodné příspěvky.

Přednáška Helen Bieri Thompson *Entre restitution et évocation. Les nouvelles salles historiques du chateau de Prangis* představila zámek Prangis ve francouzské části Švýcarska. Při jeho zpřístupnění veřejnosti se muzejní pracovníci zabývali otázkou jakým způsobem představit kulturu této části země a zároveň zvažovali celkový koncept, tedy zda v zámeckém prostředí vytvářet kontextuální instalace nebo abstraktní. Výsledné rozhodnutí sloučilo oba přístupy. Abstraktní instalace umožnila vysvětlení vývoje umění a řemesel v dané oblasti. Vedle toho v šesti sálech vznikla instalace „zařízených interiérů“, které navodily atmosféru doby a přiblížily tak život v objektu, navíc těchto šest sálů pojalo ca 600 kusů sbírkových předmětů, které díky tomu jsou přístupné návštěvníkům a nikoli pouze deponované v depozitáři.

Přednáška Merete Ernst se zabývala otázkou co je to vlastně švýcarský design, jestli má nějaký specifický charakter. *Swissness* je podle ní pouze marketingový koncept založený na několika ikonách jako jsou nádražní hodiny Hermana Hilfikera z roku 1955. To, co spojuje švýcarský design, však není forma, je to především kvalita materiálu a jeho zpracování.

Pozoruhodný byl také příspěvek Alexandry Gaba-van Dongen z Museum Boijmans Van Beunigen z Rotterdamu o projektu „ALMA – Artefacts as Artists Props – Art Meets Artefacts“. Projekt započal jako detailní studie předních holandských výtvarných děl, která podrobně zobrazují předměty užívané v interiéru. Ve spolupráci se specialisty na umělecké řemeslo bylo možné provést dataci předmětů a podle nich eventuelne upravit dataci obrazů. Tak byla

zkoumána díla bratří van Eycků, Vermeera van Delft, Vincenta van Gogh, ale například i nejslavnější falza světa od Hana van Meegerena. Projekt je možné nalézt na těchto stránkách: <http://alma.boijmans.nl/en/>.

Součástí konference byly také prohlídky muzejních pracovišť ve Švýcarsku. Schweizerisches Nationalmuseum dokončilo v roce 2007 rekonstrukci bývalých armádních objektů na depozitáře a restaurátorské dílny s knihovnou, badatelnou, laboratoří <http://www.nationalmuseum.ch/d/sammlung/sammlungszentrum/index.php>. Realizace je pozoruhodná jak po stránce výtvarné (architektonický návrh vypracoval ateliér Stücheli Architekten <http://www.stuecheli.ch/projekte/>) tak provozní. Už v roce 2007 byl kladený důraz na realizování stavby komfortní a zároveň trvale udržitelné. Stavba má provětrávanou fasádu, což snižuje její přehřívání v létě. V průměru 12% energií ročně získává z obnovitelných zdrojů – slunečních kolektorů instalovaných na střeše. Na rozdíl od českých depozitářů pak výměna vzduchu v depozitárních prostorách probíhá velmi pomalu a ve velmi malých objemech. To přináší dvě základní pozitiva: jednak se významně ušetří na úpravě vzduchu. Zadruhé pokud dojde k výpadku systému, což se kupodivu může stát i ve Švýcarsku, tak než je odčerpán vzduch s potřebnými hodnotami vlhkosti (která je především důležitá), je možné systém opravit.

Dále proběhly prohlídky švýcarských muzeí. Pozornost jsem zaměřila především na expozice cechovního umění, kterému se věnovala pozornost ve Schweizerisches Nationalmuseum a především pak v Historische Museum Basel. Město Basilej patřilo k předním centrům řemeslnické výroby a v muzeu je dnes uložena velká kolekce unikátních, kvalitou provedení velmi nadstandardních cechovních předmětů. Přibližně polovina patří dodnes řemeslnickým sdružením a profesním spolkům. Muzeum je však i přes to eviduje ve svých sbírkách. Nejméně jednou za rok je zapůjčuje na slavnosti pořádané majiteli předmětů.

Více podrobností o jednotlivých příspěvcích a navštívených lokalitách je možné nalézt na www.icom-icdad.com.

Martina Lehmannová

Náklady:

Konferenční poplatek – 640,- CHF

Ubytování – 463,- CHF

Místní doprava – 28,40 CHF

Letenka – 3 835,- Kč